

نقش زنان در تاریخ جنگ تحمیلی کم تر از نقش شهیدان نیست

17 دی 1401

روز سیزدهم جمادی‌الثانی سالروز وفات یکی از بانوان بزرگ تاریخ اسلام و اهل بیت علیهم‌السلام، فاطمه کلاییه معروف به ام‌البنین یعنی مادر پسران است.

او همسر امیرالمومنین علیه‌السلام و ثمره [ازدواج](#) او با حضرت علی علیه‌السلام چهار پسر، از جمله ابوالفضل‌العباس (ع) است که ظاهراً هر چهار پسر او در کربلا به شهادت رسیدند. این مناسبت در ایران به «روز تکریم مادران و همسران شهدا» نامگذاری شد. شاید نقش زنان به ویژه مادران، همسران، دختران و خواهران شهدا در تاریخ جنگ تحمیلی و دوران ایثار و فداکاری مردم ایران کمتر از نقش شهیدان نباشد. ضمن اینکه بسیاری از بانوان به عنوان رزمنده و پشتیبانی جنگ در [دفاع مقدس](#) حضور داشتند و بیش از شش هزار نفر از آنان به شهادت رسیدند، اما هر شهیدی که پا به میدان نهاد چشمان زنانه او را بدرقه کرد و مدت مدیدی چشم به راه او بود و بسیاری از آنان سال‌ها چشم به راه مفقودالایشان بوده‌اند و همچنان هستند. بسیاری از زنان سرزمین ما مادر چند شهید، همزمان مادر شهید و همسر شهید و در مواردی همزمان دختر یا خواهر شهید نیز بوده و هستند و نیز بانوانی هستند که دارای نسبت سببی یا نسبی با شهید، جانباز و آزاده هستند و جمعی از آنها خود، جانباز و آزاده‌اند.

اکنون در حالی روز تکریم از مادران و همسران را گرامی می‌داریم که جمعی از والدین و همسران شهدا به شهیدان پیوسته‌اند و سایه جمعی دیگر بر سر ما استوار است و دعای خیرشان شامل حال ایران اسلامی و مردم این سرزمین است. به ساحت قدسی تمامی آنها جبهه ادب بساییم و در برابر صبر و شکیبایی آنان سر تعظیم فرود آوریم و بکوشیم تا سفارش پیر و مرادمان را به فراموشی نسپاریم که «من در میان شما باشم یا نباشم به همه شما وصیت و سفارش می‌کنم که

نگذارید پیشکسوتان شهادت و خون در پیچ و خم زندگی روزمره به فراموشی سپرده شوند» و از خدای شهیدان بخواهیم «خداوند، کشور ما و ملت ما هنوز در آغاز راه مبارزه‌اند و نیازمند به مشعل شهادت؛ تو خود این چراغ پر فروغ را حافظ و نگهبان باش.» (صحیفه امام خمینی، ج ۲۱، ص ۹۳)

*احمد مازنی